

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 10.3.2011
COM(2011) 118 konč.

2011/0051 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah), ter Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog vsebuje vrsto sprememb Uredbe (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah). Te spremembe so posledica izkušenj, pridobljenih v prvih letih njenega izvajanja. Predlog vsebuje tudi nekaj tesno povezanih sprememb Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985.

Splošno ozadje

Uredba (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah), je začela veljati 13. oktobra 2006.

Po štirih letih uporabe v praksi se je pokazala potreba po nekaj omejenih tehničnih spremembah. Glavni viri za te spremembe so:

- praktične izkušnje držav članic in Komisije pri uporabi Zakonika o schengenskih mejah, vključno z rezultati schengenskih evalvacij ter poročili in zahtevami držav članic,
- poročilo Komisije iz septembra 2009 o izvajanju določb o žigosanju potnih listin državljanov tretjih držav v skladu s členoma 10 in 11 Zakonika o schengenskih mejah (COM(2009) 489),
- poročilo Komisije z dne 13. oktobra 2010 o uporabi naslova III (Notranje meje) Zakonika o schengenskih mejah (COM(2010) 554),
- razmisleki o skladnosti v zvezi z drugimi pred kratkim sprejetimi zakonodajnimi akti, zlasti Vizumskim zakonikom (Uredba (ES) št. 810/2009 z dne 13. julija 2009) in direktivo o vračanju (Direktiva 2008/115/ES z dne 16. decembra 2008).

Ta predlog vsebuje spremembe, s katerimi naj bi se dosegla večja jasnost in zmanjšale razlike v razlagi veljavnega besedila, ter spremembe za rešitev praktičnih težav, ki so se pojavile v prvih letih izvajanja Zakonika o schengenskih mejah. Poleg tega pomeni izrecno pravno podlago za sklepanje dvostranskih sporazumov glede izvajanja skupne mejne kontrole cestnega prometa.

Nove politične pobude, kot sta uvedba vstopnega/izstopnega sistema EU in program evidentiranja potnikov, bodo obravnavane ločeno v posebnih predlogih.

Veljavni predpisi

Uredba (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah), ter Konvencija o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985.

2. POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI

Izmenjava mnenj o predlaganih spremembah je s strokovnjaki držav članic potekala 16. marca 2010 na srečanju Skupine za priseljevanje in azil.

Posebno srečanje strokovnjakov 7. maja 2010 je bilo osredotočeno na poglobljeno izmenjavo mnenj o predlaganih spremembah. Večina strokovnjakov držav članic je podprla vsebino predlaganih sprememb in način predlaganja tehničnih sprememb za omejeno število praktičnih in tehničnih izboljšav Zakonika o schengenskih mejah. Več strokovnjakov je poudarilo perečo potrebo po pragmatičnem obravnavanju nekaterih vprašanj iz tega predloga in izrazilo upanje, da bodo spremembe hitro sprejete.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Povzetek

Glavne predlagane spremembe se nanašajo na:

- jasno opredelitev metode izračuna za „bivanje, ki ni daljše od treh mesecev v obdobju šestih mesecev“ (člen 5), na podlagi sodbe Sodišča Evropskih skupnosti z dne 3. oktobra 2006 v zadevi C-241/05, *Bot*, ZOdl. 2006, str. I-09627, in sprejetja povezane vzporedne določbe iz člena 2(2)(a) Vizumskega zakonika se zdi, da so v zvezi s tem vprašanjem potrebne jasne in avtentične zakonodajne smernice v okviru Zakonika o schengenskih mejah,
- pojasnitev v zvezi z zahtevanim obdobjem veljavnosti potnih listin neimetnikov vizumov (člen 5), da bi se izpolnile potrebe prakse, besedilo pa uskladilo s členom 12 Vizumskega zakonika,
- možnost uvedbe ločenih stez za potnike, ki ne potrebujejo vizumov (člen 9), da se zagotovi dodatna prožnost in pospeši izvajanje mejne kontrole v skladu s potrebami prakse,
- boljše usposabljanje mejnih policistov za odkrivanje posebej občutljivih situacij v zvezi z mladoletniki brez spremstva in žrtvami trgovine z ljudmi (člen 15); da je usposabljanju za odkrivanje takšnih situacij treba posvečati posebno pozornost, je bilo pred kratkim potrjeno v akcijskem načrtu Komisije za mladoletnike brez spremstva (2010–2014), COM(2010) 213 konč. z dne 6. maja 2010,
- možnost določitve izjem v zvezi z vstopom in izstopom pripadnikov reševalnih služb, policije in gasilcev v nujnih okoliščinah (člen 19),
- izrecno pravno podlago za skupne mejne prehode (Priloga VI): da se omogoči sklepanje dvostranskih sporazumov med državami članicami in sosednjimi tretjimi državami glede sodelovanja na področju mejnega nadzora s skupnimi mejnimi prehodi, je treba spremeniti

Prilogo VI Zakonika o schengenskih mejah, da se izrecno dopusti sklenitev dvostranskih sporazumov glede izvajanja skupne mejne kontrole cestnega prometa in vzpostavi pravni okvir za nekatera ključna vprašanja, kot je situacija oseb, ki zaprosijo za mednarodno zaščito.

Pravna podlaga

Člen 77(1) in člen 77(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Ta predlog spreminja Uredbo (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah), katere pravna podlaga so bile ustrezne določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, tj. člen 62(1) in (2)(a). Spreminja tudi člena 21 in 22 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985, katerih pravna podlaga, tj. člen 62(3) PES, je bila določena s sklepom 1999/436/ES, ter člen 136 te konvencije, katerega pravna podlaga je bil člen 62(2) PES.

Načelo subsidiarnosti

Člen 77(1)(a) in (b) določa, da Unija oblikuje politiko, da bi zagotovila neizvajanje kontrole oseb pri prehajanju notranjih meja, ne glede na državljanstvo, ter izvajanje kontrole oseb in učinkovitega nadzora pri prehajanju zunanjih meja.

Ta predlog upošteva okvir teh določb. Cilj predloga je nadaljnji razvoj in tehnična izboljšava ukrepov Zakonika o schengenskih mejah v zvezi z izvajanjem kontrole oseb pri prehajanju zunanjih meja in neizvajanjem kontrole oseb pri prehajanju notranjih meja. Države članice same ne morejo zadovoljivo doseči tega cilja, saj je sprememba veljavnega pravnega akta Unije (Zakonika o schengenskih mejah) možna le na ravni Unije.

Načelo sorazmernosti

V členu 5(4) Pogodbe o Evropski uniji je določeno, da ukrepi Unije vsebinsko in formalno ne smejo presežati tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodb. Izbrana oblika tega ukrepa mora omogočiti, da predlog doseže svoj cilj in se izvaja čim bolj učinkovito.

Zakonik o schengenskih mejah je bilo leta 2006 treba sprejeti v obliki uredbe, da se je zagotovila njegova enotna uporaba v vseh državah članicah, ki uporabljajo schengenski pravni red. Pri predlagani pobudi – spremembi Zakonika o schengenskih mejah – gre za spremembe veljavne uredbe, ki jih je mogoče sprejeti le z uredbo. Ta pobuda se vsebinsko omejuje na izboljšave veljavne uredbe in temelji na njenih usmeritvah politike. Predlog je zato v skladu z načelom sorazmernosti.

Izbira instrumenta

Predlagani instrument: uredba.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog spremembe ne vpliva na proračun EU.

5. DODATNE INFORMACIJE

Posledice različnih protokolov, priloženih Pogodbama, in pridružitvenih sporazumov, sklenjenih s tretjimi državami

Pravna podlaga tega predloga je v naslovu V tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, zaradi česar se uporablja sistem „spremenljive geometrije“ iz protokolov o stališču Združenega kraljestva, Irske in Danske ter Schengenskega protokola. Ta predlog nadgrajuje schengenski pravni red. Posledice v zvezi z različnimi protokoli je zato treba preučiti za Dansko, Irsko in Združeno kraljestvo, Islandijo, Norveško ter Švico in Lihtenštajn. Podroben položaj vsake od teh držav je opisan v uvodnih izjavah 7–12 tega predloga.

Zgoščen pregled predlaganih sprememb

– Člen 1 – Spremembe Zakonika o schengenskih mejah:

Horizontalne spremembe

– Povsod v besedilu je predlaganih nekaj sprememb zaradi začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe („EU“ namesto „ES“, „Evropska unija“ namesto „Evropska skupnost“, posodobitve sklicev na določbe Pogodbe).

Člen 2: Opredelitve pojmov

- Točka 1: sprememba zaradi sprememb, predlaganih v točkah 4 in 4a.
- Točka 4: pojasnitev, da se točka 4 člena 2 nanaša samo na trajektne povezave *med državami članicami*.
- Točka 4(a): nova opredelitev bo omogočila, da so prevozniki tovora v notranjem prometu deležni ugodnosti nepreverjanja na notranjih mejah v enaki meri kot trajektni prevozniki v notranjem prometu.
- Točka 15: opredelitev dovoljenja za prebivanje se preoblikuje. Da bi se izognili nesporazumom, se pojasni, da vizumov (tako za dolgoročno bivanje kot tudi za kratkoročno bivanje) nikoli ni mogoče šteti za „dovoljenje za prebivanje“ v smislu točke 15(b). Zastarela navedba „ponovnega vstopa“ se črta. Pojasni se tudi, da se nacionalna dovoljenja priznajo, če so predmet uradnega obveščanja in objave v skladu s členom 34.

Člen 4: Prehod zunanjih meja

Da bi izboljšali celotno strukturo besedila in povečali njegovo jasnost, se črtata veljavni podrobni izjemi iz točk (a) in (b). Za ohranitev bistva črtanih določb se spremenita člena 18 in 19, da na splošno dopuščata izjeme od člena 4 za različne vrste meja in kategorije oseb, v povezavi z veljavnim besedilom Priloge VI 3.2.5–9 (navtični turizem in obalni ribolov) in Priloge VII 3.1 (pomorščaki). Uvedba „*občasnega prehajanja meja*“ v odstavku 2 je namenjena jasnemu razlikovanju med izjemami, ki jih določa ta določba, in ureditvijo za obmejni promet, ki pomeni „*redno prehajanje meja*“ (urejen v členu 35 in Uredbi (ES) št. 1931/2006). Poleg tega je v odstavku 2 izrecno določeno, da se na tem področju lahko sklenejo dvostranski sporazumi s sosednjimi tretjimi državami.

Člen 5: Pogoji za vstop državljanov tretjih držav

- Odstavek 1: Trajanje bivanja: na podlagi sodbe Sodišča Evropskih skupnosti z dne 3. oktobra 2006 v zadevi C-241/05, *Bot*, in sprejetja povezane vzporedne določbe iz člena 2(2)(a) Vizumskega zakonika se določijo jasne zakonodajne smernice za izračun „treh mesecev v obdobju šestih mesecev“ v okviru Zakonika o schengenskih mejah, tako da se besedilo uskladi z Vizumskim zakonikom. Veljavne potne listine: v skladu s potrebami prakse se besedilo uskladi s členom 12 Vizumskega zakonika, vključno z možnostjo mejnih policistov, da v upravičenih nujnih primerih dovolijo izjeme.
- Odstavek 4: črtanje zastarelega in zavajajočega izraza „vizum za ponovni vstop“. Nadomestitev sklica na Uredbo (ES) št. 415/2003 v členu 5(4)(b) s sklicem na novi vizumski zakonik. Ker člen 46 in Priloga XII Vizumskega zakonika določata obveznost zbiranja statističnih podatkov o vizumih za *vsako mesto*, kjer države članice izdajajo vizume (ta opredelitev vključuje tudi mejne prehode, na katerih se izdajajo vizumi), je drugi pododstavek člena 5(4)(b) odveč in bi ga bilo treba nadomestiti s sklicem na ustrezne določbe Vizumskega zakonika.

Člen 7: Mejna kontrola oseb

- Odstavek 5: pojasnitev, da mora biti poučitev v pisni obliki.
- Nov odstavek 8: ker lahko izredne razmere s seznama v členu 4(2) (zahteve posebne vrste in nujne okoliščine) v praksi zahtevajo tudi določene izjeme od člena 7, je to izrecno dovoljeno.

Člen 9: Ločene steze in oznake na znakih

- Odstavek 2: možnost uvedbe ločenih stez za potnike, ki ne potrebujejo vizumov, da se zagotovi dodatna prožnost in pospeši mejna kontrola v skladu s potrebami prakse.

Člen 10: Žigovanje potnih listin državljanov tretjih držav

- Odstavek 2: popravek jezikovne napake v angleški različici besedila.
- Odstavek 3: položaj vlakovnega osebja na mednarodnih progah je primerljiv s položajem pilotov ali pomorščakov, saj ti vlaki vozijo po določenem voznem redu. Komisija je v poročilu o žigovanju (COM(2009) 489 konč.) iz septembra 2009 že napovedala, da bo uvedla ukrepe za opustitev žigovanja za to kategorijo oseb.

Člen 11: Domneva o izpolnjevanju pogojev glede trajanja bivanja

- Odstavek 3: tehnična prilagoditev zaradi sprejetja nove zakonodaje (Direktiva o vračanju 2008/115/ES).
- Nov odstavek 4: tehnična prilagoditev za zapolnitev vrzeli v veljavnem besedilu (dokazilo o izstopu, kadar ni izstopnega žiga).

Člen 12: Varovanje meje

- Sprememba v zvezi s pooblastilom Komisije za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 13: Zavrnitev vstopa

- Odstavek 5: tehnična prilagoditev zaradi sprejetja nove zakonodaje (Uredba o statistikah o selitvah št. 862/2007).

Člen 15: Izvajanje nadzora

- Odstavek 1: izrecno so omenjeni skupni osnovni učni načrti za usposabljanje mejnih policistov, ki jih razvija FRONTEX. Da je usposabljanju za odkrivanje posebej občutljivih situacij treba posvečati posebno pozornost, je bilo pred kratkim poudarjeno v akcijskem načrtu Komisije za mladoletnike brez spremstva (COM(2010) 213 konč. z dne 6. maja 2010).

Člen 18: Posebna pravila za različne vrste meja in različne vrste prevoznih sredstev, ki se uporabljajo pri prehodu zunanjih meja

- Zadnji stavek: kot dopolnilo k spremembam člena 4(2) je zagotovljena sistematično skladna podlaga za odstopanja od člena 4 za vse vrste meja in prevoznih sredstev iz Priloge VI.

Člen 19: Posebna pravila za kontrolo določenih kategorij oseb

- Nov odstavek 1(g): da se dovolijo izjeme v zvezi z vstopom in izstopom pripadnikov reševalnih služb, policije in gasilcev v nujnih okoliščinah, je treba sprejeti izrecno pravno podlago (dodati novo kategorijo v členu 19 in sprejeti ustrezne določbe v Prilogi VII), vključno z možnostjo sklepanja dvostranskih sporazumov na tem področju.
- Nov odstavek 1(h): v točki 8 Priloge VII je posebna izjema za delavce, ki delajo na morju (na primer delavce na naftnih ploščadih ali vetrnih elektrarnah na morju), ureditev pa je primerljiva z ureditvijo za obalni ribolov (Priloga VI, točki 3.2.8 in 9).
- Odstavek 1, drugi stavek: kot dopolnilo k spremembam člena 4(2) je zagotovljena sistematično skladna podlaga za odstopanja od člena 4 za vse kategorije oseb iz Priloge VII.

Člen 21: Kontrola znotraj ozemlja

- Točka d: veliko držav članic ne izvaja člena 22 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma (obveznost prijave za državljane tretjih držav, ki zakonito prebivajo v eni državi članici in vstopijo na ozemlje druge države članice). Splošno priznано je, da v praksi obstajajo težave pri preverjanju izpolnjevanja te splošne obveznosti prijave, poleg tega pa ni prepričljivega argumenta za to, da ima to pravilo z vidika stroškov in koristi pomemben učinek na identifikacijo nezakonitih priseljencev. Zato je v nedavnem poročilu Komisije o uporabi naslova III (Notranje meje) Zakonika o schengenskih mejah (COM(2010) 554) predlagano, da se razveljavi člen 22 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma ter sklic na ta člen v členu 21(d) Zakonika o schengenskih mejah. Predlagana sprememba ne vpliva na pravico držav članic do izvajanja usmerjenih kontrol v okvirih iz člena 21(a–c) s ciljem boja proti nezakonitemu priseljivanju na njihovo ozemlje.

Člen 32: Spremembe prilog

- Sprememba v zvezi s pooblastilom Komisije za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 33: Izvajanje pooblastila

- Pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije se mora izrecno prenesti na Komisijo. Predlog upošteva standardno besedilo, predlagano v osnutku dogovora med Evropskim parlamentom, Svetom in Evropsko komisijo o določitvi medinstitucionalnih delovnih postopkov za izvajanje člena 290. Ob upoštevanju rezultatov tekočih medinstitucionalnih razprav bodo mogoče potrebne nadaljnje spremembe besedila.

Člen 34: Uradno obveščanje

- Odstavek 1: pojasnitev v zvezi s spremembami člena 2(15). Glede na pravne učinke, ki jih Zakonik o schengenskih mejah pripisuje dovoljenjem za prebivanje, izdanim na podlagi Direktive 2004/38/ES, bo ta vrsta dovoljenj morala biti izrecno navedena.

Člen 37: Uradno obveščanje o informacijah s strani držav članic

- Uskladitev obveznosti obveščanja, ki države članice izrecno obvezuje k obveščanju Komisije o vseh dvostranskih sporazumih, sklenjenih v skladu z Zakonikom o schengenskih mejah.

Priloga III

- Prilagoditev zaradi spremembe člena 9(2) glede uvedbe ločenih stez za potnike, ki ne potrebujejo vizumov.

Priloga IV

- Odstavek 3: tehnična prilagoditev. Glede na standardno velikost potne listine (126 x 88 mm), vizumske nalepke (105 x 74 mm) in vstopnega/izstopnega žiga (43 x 30 mm) tehnično ni mogoče upoštevati pravila, da se žig odtisne na stran, na kateri je vizumska nalepka, ne da bi to vplivalo na čitljivost navedb na vizumu.

Priloga VI

- Nova točka 1.1.4: da se omogoči sklepanje dvostranskih sporazumov med državami članicami in sosednjimi tretjimi državami glede sodelovanja na področju mejnega nadzora s skupnimi mejnimi prehodi, je treba vzpostaviti izrecno pravno podlago, ki velja tudi za nekatera ključna vprašanja, kot je situacija oseb, ki zaprosijo za mednarodno zaščito. Države članice imajo na podlagi predlagane spremembe možnost za sklenitev dvostranskih sporazumov (pooblastilo v smislu člena 2(1) PDEU), niso pa k temu zavezane
- Točki 1.2.1 in 1.2.2: iz razlogov usklajenosti se določbe o sklenitvi dvostranskih sporazumov glede mejne kontrole železniškega prometa uskladijo s pravnim okvirom, predlaganim v točki 1.1.4 za cestni promet. Zaradi predlagane spremembe člena 37 je zadnji stavek v točki 1.2.1 odveč in bi ga bilo treba črtati. V skladu s potrebami prakse je zagotovljena dodatna prožnost glede krajev, kjer se kontrola lahko opravlja.

- Točke 3.1.1–3.1.5: tehnične prilagoditve za uskladitev terminologije s Konvencijo FAL (Konvencija o olajšavah v mednarodnem pomorskem prometu Mednarodne pomorske organizacije) in Direktivo 2010/65/EU o formalnostih poročanja za ladje, ki priplujejo v pristanišča držav članic in/ali izplujejo iz njih¹, ki vključujejo omogočanje elektronske predložitve seznamov posadke in potnikov, sklicevanje na podatke, ki jih morajo vsebovati sezname Konvencije FAL, kakor je določala Direktiva 2002/6/ES, možnost predložitve seznamov mejnim prehodom prek pristaniških organov, roke za predložitve seznamov, natančnejša navodila za upravno kontrolo seznamov in pojasnitev potrebe po kontroli oseb, ki so na krovu in se ne izkrcajo.
- Točka 3.2.1: prilagoditve zaradi sprememb točke 3.1.
- Točka 3.2.2: prilagoditev zaradi predlaganih sprememb točke 3.1.4.
- Točka 3.2.4: v izogib prekrivanju s spremenjeno točko 3.1.2 bi bilo točko 3.2.4 treba črtati.
- Točka 3.2.9: obveznost sporočanja sprememb je določena že v točki 3.1.2, zato je ni treba ponoviti v točki 3.2.9.
- Nova točka 3.2.10(i): pojasnitev, da je treba pri trajektnih povezavah predložiti sezname posadke in potnikov, ki so usklajeni z določbami Direktive o varnosti v pomorskem prometu 98/41/ES.
- Nova točka 3.2.11: pojasnitev v zvezi z ureditvijo, ki velja za trajekte iz tretjih držav z več pristanki na ozemlju držav članic; vsebina in besedilo se zgledujeta po veljavni ustrezni določbi o zračnih mejah (točka 2.1.2(b)(iii)).

Priloga VII

- Točka 3.1: popravek redakcijske napake: večina držav članic je ratificirala Konvencijo o osebnih dokumentih pomorščakov št. 108, le tri države članice pa so ratificirale Konvencijo o osebnih dokumentih pomorščakov št. 185 (LT, HU, FR). Zato bi bilo treba navesti obe konvenciji. Redakcijska izboljšava: „izhod na kopno“ v pristanišču pomeni ne le vstop, temveč tudi možnost vrniti se na ladjo (izstop) po končanem bivanju na kopnem.
- Črtanje zadnje povedi v točkah 3.1 in 3.2: v točki 3 gre le za odstopanja od členov 4 in 7, ne pa tudi za odstopanja od člena 5. Zato je to besedilo zavajajoče ter bi ga bilo treba črtati.
- Točki 6.4 in 6.5: vzpostaviti je treba seznam nacionalnih kontaktnih točk za posvetovanje o mladoletnikih (trenutno je vzpostavljen na prostovoljni osnovi v razdelku 3.7 in Prilogi 37 Schengenskega priročnika) ter ga obvezno uporabljati.
- Nova točka 7: glej zgornjo opombo k členu 19(1)(g).
- Nova točka 8: glej zgornjo opombo k členu 19(1)(h).

Priloga VIII

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2010/65/EU z dne 20. oktobra 2010 o formalnostih poročanja za ladje, ki priplujejo v pristanišča držav članic in/ali izplujejo iz njih, in o razveljavitvi Direktive 2002/6/ES; UL L 283, 29.10.2010, str. 1.

- Prilagoditev zaradi spremembe člena 11.

Člen 2 – Spremembe Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma:

- Razveljavitev člena 21(3): ker člen 34 Zakonika o schengenskih mejah določa obveznost uradnega obveščanja, je ta določba odveč in jo je treba razveljaviti.
- Razveljavitev člena 22: glej zgornje opombe k členu 21(d) Zakonika o schengenskih mejah.
- Razveljavitev člena 136: pravila o mejni kontroli so bila usklajena z zakonodajo EU. To vpliva na pristojnost držav članic za sklepanje mednarodnih pogodb na tem področju. Sklenitev dvostranskih sporazumov med državo članico in tretjo državo glede mejne kontrole brez posebnega dovoljenja za sklenitev takšnih dvostranskih sporazumov v Zakoniku o schengenskih mejah bi vplivala na pravo EU v smislu člena 3(2) PDEU in člena 2(1) PDEU. Člen 136 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma je nezdržljiv s tem načelom. Zato bi ga bilo treba razveljaviti.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah), ter Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 77(1) in (2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

po rednem zakonodajnem postopku,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilj politike Unije na področju zunanjih meja je integrirano upravljanje, ki zagotavlja enotno in visoko raven kontrole in nadzora, kar je nujna posledica prostega gibanja oseb znotraj Evropske unije in temeljni sestavni del območja svobode, varnosti in pravice. V ta namen je treba določiti skupna pravila o standardih in postopkih za nadzor zunanjih meja.
- (2) Uredba (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah)², je začela veljati 13. oktobra 2006.
- (3) Po štirih letih uporabe se je na podlagi praktičnih izkušenj držav članic in Komisije pri uporabi Zakonika o schengenskih mejah, vključno z rezultati schengenskih evalvacij ter poročili in zahtevami držav članic, pokazala potreba po nekaterih spremembah.
- (4) Poročilo Komisije iz septembra 2009 o izvajanju določb o žigosanju potnih listin državljanov tretjih držav v skladu s členoma 10 in 11 Zakonika o schengenskih mejah (COM(2009) 489) ter Poročilo Komisije z dne 13. oktobra 2010 o uporabi naslova III (Notranje meje) Zakonika o schengenskih mejah (COM(2010) 554) vsebujeta konkretne predloge za tehnične spremembe Zakonika o schengenskih mejah.
- (5) Pred kratkim sprejeti zakonodajni akti, zlasti Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik)³ ter Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne

² UL L 105, 13.4.2006, str. 1.

³ UL L 243, 15.9.2009, str. 1.

16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav⁴, zahtevajo določene spremembe Zakonika o schengenskih mejah.

- (6) Za uskladitev določb Zakonika o schengenskih mejah s Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU) bi bilo treba pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenesti na Komisijo v zvezi s sprejemanjem dodatnih ukrepov varovanja v skladu s členom 12(5) in spremembami prilog v skladu s členom 32. Zlasti je pomembno, da Komisija med svojim pripravljalnim delom izvede ustrezna posvetovanja, tudi s strokovnjaki. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti hkratno, pravočasno in ustrezno posredovanje ustreznih dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (7) Ker je cilj te uredbe, namreč tehnične spremembe veljavnih pravil Zakonika o schengenskih mejah, mogoče doseči le na ravni Unije, lahko Evropska unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti, ki je tudi določeno v navedenem členu, ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseg tega cilja.
- (8) Ta uredba za Islandijo in Norveško pomeni razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁵, ki spadajo na področje iz člena 1(A) Sklepa Sveta 1999/437/ES o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo navedenega sporazuma⁶.
- (9) Ta uredba za Švico pomeni razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, ki spadajo na področje iz člena 1(A) Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES o sklenitvi navedenega sporazuma v imenu Evropske skupnosti⁷.
- (10) Ta uredba za Lihtenštajn pomeni razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, ki spadajo na področje iz člena 1(A) Sklepa Sveta 1999/437/ES z dne 17. maja 1999 v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/261/ES⁸.
- (11) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se mora Danska v skladu s členom 4 navedenega

⁴ UL L 348, 24.12.2008, str. 98.

⁵ UL L 176, 10.7.1999, str. 36.

⁶ UL L 176, 10.7.1999, str. 31.

⁷ UL L 53, 27.2.2008, str. 1.

⁸ UL L 83, 26.3.2008, str. 5.

protokola v šestih mesecih po tem, ko Svet odloči o tej uredbi, odločiti, ali jo bo prenesla v svoje notranje pravo.

- (12) Ta uredba pomeni razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri izvajanju katerih Združeno kraljestvo ne sodeluje v skladu s Sklepom Sveta 2000/365/ES z dne 29. maja 2000 o prošnji Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske za sodelovanje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda⁹. Združeno kraljestvo zato ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zanj ni zavezujoča niti se v njem ne uporablja.
- (13) Ta uredba pomeni razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Irska ne sodeluje v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda¹⁰. Irska zato ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zanjo ni zavezujoča niti se v njej ne uporablja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Spremembe Zakonika o schengenskih mejah

Uredba (ES) št. 562/2006 se spremeni:

- (1) Člen 2 se spremeni:
- (a) v točki 1 se točka (c) nadomesti z naslednjim:
- „(c) morska, rečna in jezerska pristanišča držav članic, namenjena rednim notranjim trajektnim povezavam in notranjim tovornim povezavam;“;
- (b) v točki 4 se besede „redna trajektna povezava“ nadomestijo z besedami „redna notranja trajektna povezava“;
- (c) vstavi se naslednja točka 4(a):
- „4(a) ‚notranja tovorna povezava‘ pomeni katero koli tovorno povezavo med istima dvema ali več pristanišči, ki se nahajajo na ozemljih držav članic, brez pristajanja na katerih koli pristaniščih zunaj ozemelj držav članic;“;
- (d) v točki 5 se besedna zveza „osebe, ki uživajo pravico Skupnosti do prostega gibanja“ nadomesti z naslednjim: „osebe, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije“;
- (e) v točki 5(a) se izraz „člena 17(1)“ nadomesti z izrazom „člena 20(1)“;
- (f) v točki 5(b) se beseda „Skupnostjo“ nadomesti z besedo „Unijo“;
- (g) v točki 6 se izraz „člena 17(1)“ nadomesti z izrazom „člena 20(1)“;

⁹ UL L 131, 1.6.2000, str. 43.

¹⁰ UL L 64, 7.3.2002, str. 20.

(h) točka 15 se nadomesti z naslednjim:

„dovoljenje za prebivanje“ pomeni:

- (a) vsa dovoljenja za prebivanje, ki jih izdajo države članice v skladu z enotno obliko, določeno z Uredbo Sveta (ES) št. 1030/2002 z dne 13. junija 2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav, in dovoljenja za prebivanje, izdana v skladu z Direktivo 2004/38/ES;
- (b) vse druge listine, ki jih izdajo države članice državljanom tretjih držav in ki dovoljujejo bivanje na njihovem ozemlju, Komisija pa je bila o njih uradno obveščena in jih je nato objavila v skladu s členom 34, z izjemo:
 - (i) začasnih dovoljenj, izdanih v času, ko se preučuje prva prošnja za dovoljenje za prebivanje iz točke (a) ali prošnja za azil, in
 - (ii) vizumov, ki jih izdajo države članice v enotni obliki, določeni z Uredbo Sveta (ES) št. 1683/95*

UL L 105, 13.4.2006, str. 1“.

(2) V členu 3 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) pravice oseb, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije;“.

(3) Člen 4(2) se nadomesti z naslednjim:

„2. Ne glede na odstavek 1 so lahko dovoljene naslednje izjeme od obveznosti prehoda zunanjih meja le na mejnih prehodih in med določenim delovnim časom:

- (a) za posameznike ali skupine oseb, kadar to narekujejo zahteve posebne vrste za občasno prehajanje zunanjih meja izven mejnih prehodov ali izven določenega delovnega časa, pod pogojem, da posedujejo dovoljenja, ki jih zahteva nacionalna zakonodaja, in da to ni v nasprotju z interesi javnega reda in notranjo varnostjo držav članic. Države članice lahko v dvostranskih sporazumih predvidijo posebne ukrepe;
- (b) za posameznike ali skupine oseb v primeru nepredvidljivih nujnih okoliščin.“

(4) Člen 5 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se uvodno besedilo in točka (a) nadomestita z naslednjim:

„Za načrtovano bivanje na ozemlju držav članic, ki ni daljše od treh mesecev v katerem koli šestmesečnem obdobju od datuma prvega vstopa na ozemlje držav članic, veljajo za državljane tretjih držav naslednji pogoji za vstop:

- (a) posedovati morajo veljavno potno listino ali listino, ki jim dovoljuje prehod meje in izpolnjuje naslednji merili:

- (i) veljavna je še vsaj tri mesece po načrtovanem odhodu z ozemlja držav članic. V upravičenih nujnih primerih se ta zahteva lahko opusti;
 - (ii) izdana je bila v predhodnih desetih letih;“;
- (b) odstavek 4 se spremeni:

- (i) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) državljanom tretjih držav, ki ne izpolnjujejo vseh pogojev iz odstavka 1, imajo pa dovoljenje za prebivanje ali vizum za dolgoročno bivanje, se dovoli vstop na ozemlja drugih držav članic za namene tranzita, zato da lahko vstopijo na ozemlje države članice, ki je izdala dovoljenje za prebivanje ali vizum za dolgoročno bivanje, razen če so njihova imena na nacionalnem seznamu razpisanih ukrepov držav članic, katerih zunanje meje želijo prestopiti, in razpisan ukrep spremljajo navodila za zavrnitev vstopa ali tranzita;“;

- (ii) v točki (b) se prvi in drugi odstavek nadomestita z naslednjim:

„državljanom tretjih držav, ki izpolnjujejo pogoje iz odstavka 1, razen iz točke (b), in ki so prišli na mejo, se lahko dovoli vstop na ozemlje držav članic, če je vizum izdan na meji v skladu s členoma 35 in 36 Uredbe (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta*.

Države članice zbirajo statistične podatke o na meji izdanih vizumih v skladu s členom 46 in Prilogo XII Uredbe (ES) št. 810/2009.

UL L 243, 15.9.2009, str. 1“.

(5) Člen 7 se spremeni:

- (a) v drugem pododstavku odstavka 2 se besedna zveza „osebe, ki uživajo pravico Skupnosti do prostega gibanja“ nadomesti z besedno zvezo „osebe, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije“;
- (b) v tretjem pododstavku odstavka 2 se besedna zveza „osebah, ki uživajo pravico Skupnosti do prostega gibanja“ nadomesti z besedno zvezo „osebah, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije“;
- (c) v četrtem pododstavku odstavka 2 se besedna zveza „oseb, ki uživajo pravico Skupnosti do prostega gibanja“ nadomesti z besedno zvezo „oseb, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije“;
- (d) prvi pododstavek odstavka 5 se nadomesti z naslednjim:

„Državljanom tretjih držav, pri katerih se opravlja temeljita kontrola v drugi vrsti, se pisno poučijo o namenu in postopku take kontrole.“;

(e) v odstavku 6 se črta beseda „Skupnosti“, za besedo „gibanja“ pa se vstavi besedna zveza „po pravu Unije“;

(f) doda se odstavek 8:

„8. Države članice lahko pri uporabi točk (a) ali (b) člena 4(2) odstopijo od pravil iz tega člena.“

(6) Člen 9(2) se nadomesti z naslednjim:

„2. (a) Osebe, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije, imajo pravico uporabiti steze, označene z znakom iz dela A Priloge III („EU, EGP, CH“). Uporabijo lahko tudi steze, označene z znakom iz dela B1 („vizum ni potreben“) in B2 („vse potne listine“) Priloge III.

Državljeni tretjih držav, za katere v skladu z Uredbo (ES) št. 539/2001 pri prehodu zunanjih meja držav članic ne velja vizumska obveznost, ter državljani tretjih držav, ki imajo veljavno dovoljenje za prebivanje ali vizum za dolgoročno bivanje, imajo pravico uporabiti steze, označene z znakom iz dela B1 Priloge III k tej uredbi („vizum ni potreben“). Uporabijo lahko tudi steze, označene z znakom iz dela B2 Priloge III k tej uredbi („vse potne listine“).

(b) Vse ostale osebe uporabijo steze, označene z znakom iz dela B2 Priloge III.

Oznake na znakih iz točk (a) in (b) prvega pododstavka so lahko v jeziku ali jezikih, ki jih posamezne države članice štejejo za primerne.

Države članice imajo možnost uvedbe ločenih stez, označenih z znakom iz dela B1 Priloge III („vizum ni potreben“), niso pa k temu zavezane. Glede na praktične potrebe se odločijo, ali bodo uporabile to možnost in na katerih mejnih prehodih.“

(7) Člen 10 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Potne listine državljanov tretjih držav, ki so člani družine državljana Unije, za katerega velja Direktiva 2004/38/ES, ki pa ne predložijo dovoljenja za prebivanje, predvidenega v navedeni direktivi, se žigosajo pri vstopu in izstopu.

Potne listine državljanov tretjih držav, ki so člani družine državljana tretje države, ki ima pravico do prostega gibanja po pravu Unije, ki pa ne predložijo dovoljenja za prebivanje, predvidenega v Direktivi 2004/38/ES, se žigosajo pri vstopu in izstopu.“;

(b) v odstavku 3 se dodata točki (f) in (g):

„(f) v potne listine osebja potniških in tovornih vlakov na mednarodnih progah;

(g) v potne listine državljanov tretjih držav, ki predložijo dovoljenje za prebivanje na podlagi Direktive 2004/38/ES.“

(8) Člen 11 se spremeni:

odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„Če domneva iz odstavka 1 ni ovržena, se državljan tretje države lahko vrne v skladu z Direktivo 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta*.“

Doda se nov odstavek 4.

„Kadar ni izstopnega žiga, se smiselno uporabljajo ustrezne določbe odstavkov 1 in 2.“

* UL L 348, 24.12.2008, str. 98.“

(9) Člen 12(5) se nadomesti z naslednjim:

„5. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 33 v zvezi z dodatnimi ukrepi varovanja.“

(10) Člen 13(5) se nadomesti z naslednjim:

„5. Države članice zbirajo statistične podatke o številu oseb, ki jim je bil vstop zavrnjen, razlogih za zavrnitev, državljanstvu zavrnjenih oseb in vrsti meje (kopenska, zračna, morska), na kateri jim je bil zavrnjen vstop, ter jih predložijo v skladu z Uredbo (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta*.“

* UL L 199, 31.7.2007, str. 23.

(11) V členu 15(1) se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice zagotovijo, da so mejni policisti specializirani in ustrezno usposobljeni strokovnjaki, pri čemer upoštevajo skupne osnovne učne načrte za usposabljanje mejnih policistov, ki jih razvija Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije, ustanovljena z Uredbo Sveta (ES) št. 2007/2004. Načrti usposabljanja vključujejo posebno usposabljanje za odkrivanje posebej občutljivih situacij v zvezi z mladoletniki brez spremstva in žrtvami trgovine z ljudmi. Države članice spodbujajo mejne policiste pri učenju jezikov, zlasti tistih, ki so potrebni za izvajanje njihovih nalog.“

(12) V drugem odstavku člena 18 se za besedo „členov“ doda „4,“.

(13) Člen 19(1) se spremeni:

(a) v prvem pododstavku se dodata točki (g) in (h):

„(g) reševalne službe, policija in gasilci;

(h) delavci, ki delajo na morju.“;

(b) v drugem pododstavku se za besedo „členov“ doda „4,“.

(14) V členu 21 se črta točka (d).

(15) Člen 32 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 32

Spremembe prilog

Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 33 v zvezi s spremembami prilog III, IV in VIII.“

(16) Člen 33 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 33

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se na Komisijo prenese pod pogoji iz tega člena.

2. Pooblastilo iz členov 12(5) in 32 se prenese za nedoločen čas od X. X. 2011 (datum začetka veljavnosti te uredbe).

3. Evropski parlament ali Svet lahko kadar koli prekliče pooblastilo iz členov 12(5) in 32. S sklepom o preklicu pooblastila preneha veljati pooblastilo, podrobno določeno v navedenem sklepu. Preklic začne veljati dan po objavi sklepa v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši datum, ki je v njem naveden. Sklep ne vpliva na veljavnost delegiranih aktov, ki so že v veljavi.

4. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 12(5) in 32, začne veljati le, če mu Evropski parlament ali Svet v dveh mesecih od uradnega obvestila, ki sta ga prejela v zvezi s tem aktom, ne nasprotujeta ali če sta pred iztekom tega roka oba obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Navedeni rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“

(17) V členu 34(1) se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) seznamu dovoljenj za prebivanje, pri čemer je treba razlikovati med dovoljenji v skladu s točko 15(a) člena 2 in dovoljenji v skladu s točko 15(b) člena 2 ter priložiti vzorec dovoljenj iz točke 15(b) člena 2. Dovoljenja za prebivanje, izdana v skladu z Direktivo 2004/38/ES, se izrecno navedejo kot taka.“

(18) V členu 37 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice uradno obvestijo Komisijo o nacionalnih predpisih v zvezi s členom 21(c), kaznih iz člena 4(3) in dvostranskih sporazumih, ki jih dovoljuje ta uredba.“

(19) Priloge III, IV, VI, VII in VIII se spremenijo v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Spremembe Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma

Konvencija o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 se spremeni:

- (1) Člen 21(3) se črta.
- (2) Člen 22 se črta.
- (3) Člen 136 se črta.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati [...] dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah v skladu s Pogodbama.

V [...],

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

Priloge III, IV, VI, VII in VIII se spremenijo:

(1) Priloga III se spremeni:

(a) del B se zamenja z naslednjim:

„DEL B1: „vizum ni potreben“;

VIZUM NI POTREBEN

DEL B2: „vse potne listine“.

ALL PASSPORTS

VSE POTNE LISTINE“

- (b) v delu C se med znaki „EU, EGP, CH“ in znaki „VSE POTNE LISTINE“ vstavijo naslednji znaki.

VIZUM NI POTREBEN – AVTOMOBILI

VIZUM NI POTREBEN – AVTOBUSI

VIZUM NI POTREBEN – TOVORNA VOZILA

(2) V točki 3 Priloge IV se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Pri vstopu in izstopu državljanov tretjih držav, ki morajo imeti vizum, se žig odtisne na nasprotni strani nalepljenega vizuma.“

(3) Točka 1 Priloge VI se spremeni:

(a) vstavi se naslednja točka 1.1.4:

„1.1.4. Skupni mejni prehodi

1.1.4.1. Države članice lahko s sosednjimi tretjimi državami sklenejo dvostranske sporazume glede vzpostavitve skupnih mejnih prehodov, na katerih mejni policisti ene pogodbenice opravljajo vstopno in/ali izstopno kontrolo v skladu z nacionalno zakonodajo na ozemlju druge pogodbenice. Skupni mejni prehodi se lahko vzpostavijo bodisi na ozemlju države članice bodisi na ozemlju tretje države.

1.1.4.2. *Skupni mejni prehodi na ozemlju države članice:* Dvostranski sporazumi o vzpostavitvi skupnih mejnih prehodov na ozemlju države članice vsebujejo pooblastilo za mejne policiste tretje države za opravljanje njihovih nalog v državi članici ob upoštevanju naslednjih načel:

- (a) *mednarodna zaščita:* državljanu tretje države, ki zaprosi za mednarodno zaščito na ozemlju države članice, se omogoči dostop do zadevnih postopkov države članice, tudi če še ni prečkal izstopne kontrole, ki jo izvajajo mejni policisti tretje države na skupnem mejnem prehodu;
- (b) *prijetje osebe ali zaseg premoženja:* če mejni policisti tretje države ugotovijo dejstva, ki utemeljujejo prijetje ali zaščito osebe ali zaseg premoženja,
 - bodisi o teh dejstvih obvestijo organe države članice, ki zagotovijo ustrezno ukrepanje v skladu z nacionalno zakonodajo, pravom EU in mednarodnim pravom, ne glede na državljanstvo zadevne osebe,
 - bodisi ukrepajo v skladu z nacionalno zakonodajo. V tem primeru je treba zadevni osebi omogočiti dostop do sodnega varstva v državah članicah in pravnih sredstev za zagotovitev zadostnega pravnega varstva na področjih, za katera velja pravo Unije, da se zagotovi pravno varstvo

posameznikov na podlagi predpisov Unije in popolna učinkovitost teh predpisov.

- (c) *osebe, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije in vstopajo na ozemlje EU*: mejni policisti tretje države osebam, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije, ne smejo preprečiti vstopa na ozemlje EU. Če obstajajo razlogi, ki utemeljujejo zavrnitev izstopa iz zadevne tretje države, mejni policisti tretje države o teh razlogih obvestijo organe države članice, ki zagotovijo ustrezno ukrepanje v skladu z nacionalno zakonodajo, pravom EU in mednarodnim pravom.

1.1.4.3. *Skupni mejni prehodi na ozemlju tretje države*: Dvostranski sporazumi o vzpostavitvi skupnih mejnih prehodov na ozemlju tretje države vsebujejo pooblastilo za mejne policiste države članice za opravljanje njihovih nalog v tretji državi v skladu z Zakonikom o schengenskih mejah in ob upoštevanju naslednjih načel:

- (a) *mednarodna zaščita*: državljanu tretje države, ki je prečkal izstopno kontrolo mejnih policistov tretje države in je nato mejne policiste države članice na ozemlju tretje države zaprosil za mednarodno zaščito, se omogoči dostop do ozemlja zadevne države članice z namenom, da začne zadevne postopke. Organi tretje države sprejmejo transfer zadevne osebe na ozemlje države članice;
- (b) *prijetje osebe ali zaseg premoženja*: če mejni policisti države članice ugotovijo dejstva, ki utemeljujejo prijetje ali zaščito osebe ali zaseg premoženja, ukrepajo v skladu z nacionalno zakonodajo in zakonodajo Unije. Organi tretje države morajo sprejeti transfer zadevne osebe ali premoženja na ozemlje države članice;
- (c) *državljeni tretje države, ki vstopajo na ozemlje svoje države*: mejni policisti države članice državljanom tretje države ne smejo preprečiti vstopa na ozemlje zadevne tretje države. Če obstajajo razlogi, ki utemeljujejo zavrnitev izstopa iz države članice v skladu z njeno zakonodajo, mejni policisti države članice o teh razlogih obvestijo organe tretje države, ki zagotovijo ustrezno ukrepanje v skladu z nacionalno zakonodajo in mednarodnim pravom.

1.1.4.4. Države članice se posvetujejo s Komisijo o združljivosti sporazuma s to uredbo, preden s sosednjimi tretjimi državami sklenejo ali spremenijo kakršen koli dvostranski sporazum o skupnih mejnih prehodih.

Če Komisija meni, da je sporazum nezdružljiv s to uredbo, uradno obvesti zadevno državo članico. Država članica stori vse potrebno, da sporazum v razumnem roku spremeni tako, da se odpravi ugotovljena nezdružljivost.“;

- (b) točki 1.2.1 in 1.2.2 se nadomestita z naslednjim:

„1.2.1. Opravlja se kontrola potnikov in železniškega osebja na vlakih, ki prehajajo zunanje meje, vključno s tistimi na tovornih vlakih in praznih vlakih. Države članice lahko ob upoštevanju načel iz točke 1.1.4 sklenejo dvostranske sporazume o načinu izvedbe te kontrole. Kontrola se opravlja na enega od naslednjih načinov:

- na prvi postaji prihoda ali zadnji postaji odhoda na ozemlju države članice,

- na vlaku med vožnjo med zadnjo postajo odhoda v tretji državi in prvo postajo prihoda na ozemlju države članice ali obratno,
- na zadnji postaji odhoda ali prvi postaji prihoda na ozemlju tretje države.

1.2.2. Poleg tega se lahko države članice, ki jih zadeva potek poti hitrih potniških vlakov iz tretjih držav, zaradi lažjega pretoka teh vlakov s skupnim sporazumom z zadevnimi tretjimi državami in ob upoštevanju načel iz točke 1.1.4 odločijo opravljati vstopno kontrolo oseb na vlakih iz tretjih držav na enega od naslednjih načinov:

- na postajah v tretji državi, kjer potniki vstopijo na vlak,
- na postajah znotraj ozemlja držav članic, kjer potniki izstopijo z vlaka,

na vlaku med potjo med postajami na ozemlju tretje države in postajami na ozemlju držav članic, če potniki ostanejo na vlaku.“

(4) Točka 3 Priloge VI se spremeni:

(a) v točki 3.1.1 se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice lahko ob upoštevanju načel iz točke 1.1.4 sklenejo dvostranske sporazume, v skladu s katerimi se lahko kontrola opravi tudi med prečkanjem ali ob prihodu ali odhodu ladje na ozemlju tretje države.“;

(b) točke 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4 in 3.1.5 se nadomestijo z naslednjim:

„3.1.2. Kapitan ladje ali katera koli druga oseba, ki jo je upravljavec ladje ustrezno pooblastil (v nadaljnjem besedilu v obeh primerih: kapitan ladje), sestavi seznam posadke in morebitnih potnikov, ki vsebuje podatke v skladu z obrazcem 5 (seznam posadke) in obrazcem 6 (seznam potnikov) Konvencije o olajšavah v mednarodnem pomorskem prometu (FAL) Mednarodne pomorske organizacije ter po potrebi številke vizumov ali dovoljenj za prebivanje; seznam sestavi najpozneje

- štiriindvajset ur pred prihodom v pristanišče ali
- najpozneje v času, ko ladja izpluje iz prejšnjega pristanišča, če je čas potovanja krajši od štiriindvajset ur, ali
- takoj ko so ti podatki na voljo, če pristanišče postanka ni znano ali je med plovbo spremenjeno.

Kapitan ladje sezname pošlje pristojnemu organu, ki ga je imenovala zadevna država članica (mejni policiji ali pristaniškemu oziroma drugim organom, ki seznam nemudoma posredujejo mejni policiji).

3.1.3. Kapitan ladje prejme potrdilo o prejemu, ki ga mora v pristanišču na zahtevo predložiti.

3.1.4. Kapitan ladje takoj sporoči pristojnemu organu vse spremembe v zvezi s sestavo posadke ali številom potnikov.

Poleg tega kapitan ladje takoj v roku iz točke 3.1.2 obvesti pristojne organe, da so na krovu slepi potniki. Za slepe potnike je še naprej odgovoren kapitan ladje.

Ne glede na člena 4 in 7 se ne opravlja sistematična mejna kontrola oseb na krovu. Kljub temu mejni policisti na podlagi ocene tveganja, povezanega z notranjo varnostjo in nezakonitim priseljevanjem, opravijo kontrolo ladje in osebno kontrolo oseb na krovu.

3.1.5. Kapitan ladje pravočasno in v skladu z veljavnimi pravili v zadevnem pristanišču obvesti pristojni organ o odhodu ladje.“;

(c) točka 3.2.1 se nadomesti z naslednjim:

„3.2.1. Kapitan potniške ladje za križarjenje v roku iz točke 3.1.2 pošlje pristojnemu organu načrt poti in program križarjenja.“;

(d) v točki 3.2.2 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

Kljub temu se na podlagi ocene tveganja, povezanega z notranjo varnostjo in nezakonitim priseljevanjem, opravi kontrola posadke in potnikov teh ladij.“;

(e) v točkah 3.2.3(a) in 3.2.3(b) se izraz „točke 3.2.4“ nadomesti z izrazom „točke 3.1.2“;

(f) v točki 3.2.3(e) se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Kljub temu se na podlagi ocene tveganja, povezanega z notranjo varnostjo in nezakonitim priseljevanjem, opravi kontrola posadke in potnikov teh ladij.“;

(g) točka 3.2.4 se črta;

(h) v točki 3.2.9 se črta drugi pododstavek;

(i) v točki 3.2.10 se doda naslednja točka (i):

„(i) točka 3.1.2 (obveznost predložitve seznamov potnikov in posadke) se ne uporabi. Če je v skladu z Direktivo Sveta 98/41/ES* treba sestaviti seznam oseb na krovu, kapitan ladje najpozneje trideset minut po odhodu iz pristanišča tretje države pošlje izvod tega seznama pristojnemu organu pristanišča prihoda na ozemlju držav članic.

* UL L 188, 2.7.1998, str. 35.“;

(j) doda se naslednja točka 3.2.11:

„3.2.11 Kadar se na trajekt iz tretje države z več pristanki na ozemlju držav članic vkrcajo potniki samo za preostali del plovbe znotraj tega ozemlja, se izstopna kontrola potnikov opravi v pristanišču odhoda in vstopna kontrola v pristanišču prihoda.

Kontrola potnikov, ki so med temi pristanki že na trajektu in se niso vkrcali na ozemlje držav članic, se opravi v pristanišču prihoda.“

(5) Točka 3 Priloge VII se spremeni:

(a) točki 3.1 in 3.2 se nadomestita z naslednjim:

Ne glede na člena 4 in 7 lahko države članice dovolijo pomorščakom, ki posedujejo osebni dokument, izdan v skladu s Konvencijo Mednarodne organizacije dela (MOD) št. 108 o osebnih dokumentih pomorščakov iz leta 1958, Konvencijo MOD št. 185 o osebnih dokumentih pomorščakov iz leta 2003, Londonsko konvencijo z dne 9. aprila 1965 in veljavnimi nacionalnimi predpisi, vstop na ozemlje držav članic in izstop z njega, z izhodom na kopno in zadrževanjem na območju pristanišča, kjer pristane njihova ladja ali v sosednjih občinah, brez javljanja na mejnem prehodu, pod pogojem, da so na seznamu posadke, ki je bil predhodno predložen v kontrolo pristojnim organom, na ladji, kateri pripadajo.

Kljub temu mejni policisti na podlagi ocene tveganja, povezanega z notranjo varnostjo in nezakonitim priseljevanjem, v skladu s členom 7 opravijo kontrolo pomorščakov, preden odidejo na kopno.“

(6) V točki 6 Priloge VII se dodata naslednji točki 6.4 in 6.5:

„6.4. Države članice imenujejo nacionalne kontaktne točke za posvetovanje o mladoletnikih in Komisijo o tem uradno obvestijo. Komisija da državam članicam na voljo seznam nacionalnih kontaktnih točk.

6.5. Mejni policisti uporabijo seznam nacionalnih kontaktnih točk za posvetovanje o mladoletnikih v primeru dvoma glede katere koli okoliščine iz točk 6.1, 6.2 in 6.3.“

(7) V Prilogi VII se dodata naslednji točki 7 in 8:

„7. Reševalne službe, policija in gasilci

Pravila za vstop in izstop pripadnikov reševalnih služb, policije in gasilcev v nujnih primerih se določijo z nacionalno zakonodajo in po potrebi z dvostranskimi sporazumi. Ta pravila lahko odstopajo od členov 4, 5 in 7.

8. Delavci, ki delajo na morju

Ne glede na člena 4 in 7 se ne opravi sistematična kontrola delavcev, ki delajo na morju (na naftnih ploščadih, vetrnih elektrarnah na morju itd.) in se redno vračajo po morju ali zraku na ozemlje držav članic brez postanka na ozemlju tretje države.

Kljub temu pa se upošteva ocena tveganja nezakonitega priseljevanja, zlasti kadar je v neposredni bližini objekta na morju obala tretje države, da se določi pogostost izvajanja kontrole.“

(8) V standardnem obrazcu iz Priloge VIII se besedna zveza „vstopnega žiga“ nadomesti z besedno zvezo „vstopnega ali izstopnega žiga“, za besedno zvezo „vstopila na ozemlje“ pa se doda besedna zveza „ali izstopila z ozemlja“.